

24.05.2017

Kaupunginjohtaja

Liikenne- ja viestintäministeriö

72 §**Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle Hallituksen esityksestä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta**

HEL 2017-005140 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavan lausunnon:

Yleistä

Lainsäädännön ulottaminen kaikkiin liikennemuotoihin ja -välineisiin tukee MaaS-konseptin mahdollisimman laajaa soveltamista. Erityisesti tavoite, jossa muodostetaan yksi rekisteri toiminnanharjoittajaluvista, liikennevälineistä ja liikenteen henkilöluvista on kannatettava. Kun digitaalisten datojen ja tietovarantojen muodostamien rekisterien avaamisessa ja toteuttamisessa suositaan yhteisesti sovittuja avoimia rajapintoja sekä modulaarista lähestymistapaa, mahdollistetaan usean toimijan markkinat, joissa liikkujat hyötyvät monipuolisesta tarjonnasta ja välttävät yhden toimittajan varassa toteutetun järjestelmän haitat. Hallituksen esitysluonnoksessa mainittu tavoite, jossa käyttäjän valitsema palveluntarjoaja voisi koota asiakkaan tarpeisiin mahdollisimman sopivan liikkumispalvelupaketin, on yhteneväinen Helsingin kaupungin tavoitteiden kanssa. Omadata, jolla tarkoitetaan liikkujan oikeutta saada käyttöönsä häntä itseään koskevat rekisteröidyt tiedot ja oikeutta siirtää tiedot toiselle rekisterin pitäjälle, on tärkeä, koska se mahdollistaa paremman käytettävyyden matkaketjuille ja muille liikkumisen palveluille.

Avoimen datan käyttöä edistämällä vahvistetaan suomalaisten yritysten mahdollisuuksia kehittää kansainvälisesti menestyvää liiketoimintaa. Erityisesti älyliikennetarkaisujen kehitys ja erilaisten kokeilujen onnistuminen ovat riippuvaisia avoimen datan käyttömahdollisuuksista. Älyliikenteen konseptien kehitystä tukeva toimintaympäristö ja lainsäädäntö on alan yritystoiminnalle tulevaisuudessa merkittävä kilpailutekijä. Tie-

24.05.2017

Kaupunginjohtaja

tojenluovutuksen muuttuminen maksuttomaksi palvelee erityisesti uusien, pienten toimijoiden markkinoille tuloa.

Liikennekaareen esitetyt muutokset helpottavat uusien toimijoiden markkinoille pääsyä, edistävät uusien innovaatioiden ja liiketoiminnan syntyä ja vaikuttavat myönteisesti liikkumispalveluiden laatuun ja kustannuksiin. Tällä on positiivinen vaikutus koko Suomen ja Helsingin ta- lousalueen kilpailukykyyn.

Palvelutarjonnan avaamisella, esim. taksiliikenne, voi toisaalta olla vai- kutuksia olemassa olevan infrastruktuurin toimivuuteen etenkin, jos pal- velujen tarjoajien määrä huomattavasti lisääntyy. Fyysinen tilankäyttö ja alueiden toimivuus sekä sähköisten tietokantojen kehittäminen ja yh- teensovittaminen ovat avainasemassa palvelun tarjoamisessa ja laa- dussa. Matkaketjun, tilankäytön ja palvelujärjestelmien tulisi toimia si- ten, että palvelut ja palvelujen tarvitsema infrastruktuuri ovat hallittavis- sa.

Helsingin kannalta on tärkeää, että Helsingin seudun liikenne -kuntayh- tymän (HSL) rooli pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien joukkolii- kennejärjestelmästä vastaavana toimijana säilytetään, jotta seudun lii- kennejärjestelmän kehittämisessä voidaan jatkossakin ottaa huomioon sekä seudulle hyväksytyt liikennepoliittiset tavoitteet ja liikennemarkki- noiden kehittäminen.

Yksityiskohtaisia huomioita

Lain II osan 4 luvun 5 §:stä vaikuttaisi puuttuvan maininta, että tienhoito olisi vapautettu ajopiirturin käytöstä kuten tällä hetkellä. Mikäli teksti on unohtunut, tulee se lisätä uuteen lakiin.

Kaupunkiraideliikenteen osalta ehdotuksen säännökset (6 luku) ovat selkeät. Liikenteenharjoittajan ja rataverkon haltijan tehtävien eriyttämi- nen eri lakeihin, lakiin liikenteen palveluista ja lakiin kaupunkiraidelii- kenteestä, saattaa kuitenkin hankaloittaa kaupunkiraideliikennettä kos- kevan sääntelyn ymmärrettävyyttä.

Välitys- ja yhdistämispalvelujen sekä matkustajien oikeuksia koskevien säännösten osalta lakiluonnoksesta ja hallituksen esityksen peruste- luista ei käy selville, minkälainen rooli infrastruktuuria tarjoavalla taholla on. Esimerkiksi satama tuottaa palveluja omille asiakkailleen eli lai- vayhtiöille, joka puolestaan tuottaa palveluja asiakkailleen (matkustajil- le), jolloin kysymyksenä on, katsotaanko satamanpitäjä osaksi matka- ketjua.

Päätöksen perustelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alv.nro
FI02012566

24.05.2017

Kaupunginjohtaja

Lausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntoa pyydetään 1.6.2017 mennessä.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja hallituksen esitys liitteenä 2 ja kooste lakiehdotuksista liitteenä 3.

Esitys on toinen osa nk. liikennekaarihanketta, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Eduskunta on hyväksynyt hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen ja nimennyt uuden lain liikenteen palveluista annetuksi laiksi. Liikenteen palvelulailla toteutetaan asiakaslähtöinen ajatus liikenteestä palveluna (MaaS, Mobility as a Service).

Nyt lausunnolla olevalla hallituksen esityksellä toteutettaisiin liikennekaarihankkeen toinen osa täydentämällä liikenteen palveluista annettu laki kattamaan kaikki liikennemuodot. Näin voitaisiin helpommin tarkastella liikenteen palvelumarkkinoita yhtenä kokonaisuutena, ja arvioida sääntelyn tarkoituksenmukaisuutta ja toimijoiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä. Esityksellä edistettäisiin myös paremman ja sujuvamman sääntelyn tavoitteita.

Ehdotuksessa yhtenäistettäisiin ja linjattaisiin eri liikennemuotoja koskevia säännöksiä.

Hallituksen esityksen sisällöstä

Tiedon avaaminen ja liikenteen rekisteriuudistus

Liikenteen palveluista annetun lain tavoitteiden toteuttamista varten tarvitaan hallituksen esityksen mukaan tietojen avaamista ja avointen rajapintojen kautta tapahtuvaa asiointia. Yhtenäisten matkaketjujen ja yhdistettyjen palveluiden tarjoamismahdollisuuksia puolestaan helpotettaisiin edelleen mahdollisuudella kytkeä palvelukokonaisuuteen tie- ja raideliikenteen lisäksi lento- ja meriliikenteen matkalippuja, erilaisia liikumispalveluita, kuten ajoneuvojen vuokrauspalveluita, erilaisia sarjattai kausituotteita sekä alennuksia. Tämä toteutettaisiin niin, että henkilö voisi sallia sen, että kolmas osapuoli asioisi hänen puolestaan hänen käyttäjätileillään eri palveluissa.

Ehdotuksessa säädettäisiin yhdestä liikenneasioiden rekisteristä, jossa olisi tietoja toiminnanharjoittajaluvuista, liikennevälineistä sekä liikenteen henkilöluvista. Ehdotus sisältäisi säännökset rekisteriin tallennettavista tiedoista, niiden säilytysajoista ja luovuttamisesta. Sillä mukautettaisiin

24.05.2017

Kaupunginjohtaja

henkilötietojen osalta EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä kansallisesti asetuksen sallimalla tavalla.

Lentoliikenne ja merenkulku

Lentoliikenteen osalta sisällölliset muutokset koskevat säännölliselle lento-liikenteelle asetettavaa julkisen palvelun velvoitetta. Merenkulun osalta lakiin siirrettäisiin mm. säännös kabotaasiliikenteestä, ulkomaisille aluksille myönnettävistä poikkeusluvista ja laivaväen pätevyydestä.

Raideliikenne

Raideliikenteen osalta liikenteen palveluista annettuun lakiin siirrettäisiin sekä rautatieliikenteen että kaupunkiraideliikenteen säännöksiä sekä rautateiden markkinoillepääsyä ja rautatieyritykseltä vaadittavaa toimilupaa koskevat säännökset. Kaupunkiraideliikenteen osalta liikenteenharjoittajan tehtävät olisivat jatkossa laissa liikenteen palveluista ja rataverkon haltijan tehtävät laissa kaupunkiraideliikenteestä. Veturinkuljettajien ammattipätevyyssäännöksiä uudistettaisiin. Veturinkuljettajia koskevaa sääntelyä kevennettäisiin.

Tieliikenne

Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyiden suorittamista uudistettaisiin. Käyttöön otettaisiin EU-lainsäädännön mukainen näyttökoevaihtoehto. Liikenteen turvallisuusviraston toimivaltaa koulutusten ja kokeiden perusteiden vahvistamisessa laajennettaisiin. Koevaihtoehtoon siirtymisen takia valmisteilla olevassa ajokorttiuudistuksessa ei kaavailla raskaan kaluston ajokorttisäännöksiin muutoksia. Lakiin siirrettäisiin säännökset tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä ja tieliikenteen valvontalaitteista.

Lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkisuunnitteluviraston, liikennelaitos –liikelaituksen, palvelukeskuksen, pelastuslaitoksen, rakentamispalvelun sekä Helsingin Satama Oy:n lausunnot, jotka ovat liitteinä 4 - 9. Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston, oikeuspalvelujen sekä talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LVM lausuntopyyntö 27.4.201, laki liikenteen palveluista
- 2 Laki liikenteen palveluista 2 vaihe HE-luonnos 27.04.2017
- 3 Kooste liikenteen palvelulain pykälistä, I ja II vaihe

24.05.2017

Kaupunginjohtaja

- 4 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto
- 5 Liikennelaitos -liikelaitoksen lausunto
- 6 Palvelukeskuksen lausunto
- 7 Pelastuslaitoksen lausunto
- 8 Helsingin Satama Oy:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

HelSa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 26.5.2017.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §